

Brooklyn-kronikøren

Fotografen Thomas Roma er Brooklyn-kronikøren fremfor noen. Han kombinerer visuell kompleksitet med menneskelig varme på en måte som har manglet i mye gatefotografi fra New York.

Fra «Come Sunday», Brooklyn, NY.

Fra «Enduring Justice», Brooklyn, NY.

Thomas Roma har levd hele sitt liv i Brooklyn i New York City. Her har han også funnet motivene til alle sine fotografiske serier, så nær som én. Den ble skapt på reiser til familiens rotter på Sicilia.

Roma ble fotograf under rekonevalesens fra en alvorlig sykdom i slutten av tenårene. Broren skaffet ham et fotoapparat og Roma tok sine første bilder ut av vinduet på gutterommet. Opplevelsen av å se omverdenen gjennom kameraet ble for Roma den første opplevelsen av å reflektere rundt sitt eget ståsted i verden. Slik har han fortsatt som kunstner og fotograf. «Det å være fotograf handler om å kunne være i nærheten av det du begjærer,» sier Roma. Selv har han ønsket å

være i nærheten av sitt hjemsted og menneskene der.

Komplett. Svært mange New York-fotografer har skildret de harde, urbane realitetene og det toffe gatelivet. Thomas Roma har holdt seg i utkanten, både fysisk, tematisk og visuelt. Han har aldri romantisert asfaltjungelen. I stedet har han beskrevet Brooklyn med innsikt og varme – som et komplekst visuelt og sosialt landskap.

På Galleri Brandstrup vises 100 sentrale arbeider fra 1973 til i dag, og alle de viktigste av Romas ulike fotografiske serier er representert. «Found in Brooklyn», «Sunset Park», «Come Sunday» og «Enduring Justice» er klare hoydepunkter.

Byrom. «Found in Brooklyn» er skapt på lange, daglige spaserturer i nabolaget. Her beskriver han forstadens arkitektur og særlig rommet mellom bygningene. Han legger vekt på intrikate former og monstre som oppstår i motet mellom ulike former for infrastruktur (veier, fortau, skilt, kabler, torkesnorer, parabolantener), lek (idrettsplasser og dukkehus) og arealmarkering (tagging, beplantning og gjelder av alle slag). Alle disse fysiske elementene gjør krav på å fylle byrommet og bildene med mening, men det er sjeldent Roma serverer en entydig historie. Istedet foretar han en lett abstraksjon av landskapet, og viser oss noe av den formålsløse skjønnheten som kan ligge i

dette visuelle rotet. Han åpner også for en bakenforliggende fortelling om menneskelige behov som kommer til uttrykk i det urbane landskapet.

Mens Romas forstadslandskaper er tilnærmet mennesketomme, er «Sunset Park», «Come Sunday» og «Enduring Justice» alle konsentrert om menneskeskildringer. Evnen til å balansere visuell kompleksitet og klarhet har Roma imidlertid tatt med fra landskapsbildene. Dette er særlig tydelig i dokumentarserien fra ulike bedehus («Come Sunday»). Her er alle bildene breddfulle av visuell og sosial mening: klær, veggdekorasjoner, gester, ansiktsuttrykk og relasjonene mellom disse elementene går opp i en visuell enhet som er både forførende og effektiv.

Ungdom. I «Sunset Park» beskriver Roma livet på bassengkanten på det lokale badet. Her viser han seg som en eminent skildrer av ungdommelig skjønnhet og sårbarhet i en serie bilder som beskriver fargeide ungdommer som tar noen timer fri fra storbyen. Miljøet synes også å være en ideell tumlelass for Thomas Roma. Disse avslappede og halvnakne ungdommene lar seg lett bruke som aktører i fotografens sensuelle teater.

I «Enduring Justice» møter vi den mindre romantiske siden av det samme miljøet. Bildene i denne seieren er tatt i Brooklyn Criminal Court Building og viser ungdom som venter på å møte rettsapparatet. Disse bildene er fulle av innlevelse og synes bemerkelsesverdig klart å skildre ungdommenes forståelse av sin egen situasjon. Denne fremtrer først og fremst gjennom blikket og kroppssprå-

ket, som Roma har beskrevet på en nærmest kjærlig måte. Forholdet mellom skyld og uskyld er tydelig formidlet for eksempel i bildet av jenta med nyasket hår og nedslått blikk som har en rekke med engler som dekor på t-skjorten.

Hovedstrøm. Thomas Roma befinner seg i den amerikanske hovedstrømmen av fotografer som fra 1960-tallet og fremover har arbeidet med «streit fotografi», «subjektiv reportasje» eller hva man nå velger å kalle det. Ved å velge å arbeide i sort/hvitt, i stedet for å gå over til farge som mange av sine kolleger, understrekker Roma denne linjen tilbake i historien.

Tematisk også refererer Roma tilbake i historien. Både til Jacob A. Riis' sosiale fotografi fra slutten av 1800-tallet, og den berømte utstillingen *Family of Man* som demonstrerte troen på fotografiet som et instrument som kunne forene mennesker i en slags fotografisk humanisme.

Det virker ikke som om Roma tror han kan forandre det sosiale systemet, slik Riis forsøkte, og han formidler heller ikke slagordlignende ideer om liv, død, sorg og lykke, som *Family of Man* gjorde. I stedet søker han å formidle visuell innsikt og menneskelig varme uten å gi slipp på kompleksiteten i de sosiale strukturene han undersøker. Samlet gir det et selvstendig og verdifullt bidrag innenfor denne sjangeren. ☐

Jonas Ekeberg

Thomas Roma

Galleri Brandstrup

Til 12. mai

Fotografier fra 9000 til 45.000 kroner

178 - Found in Brooklyn, Brooklyn, NY.